

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, fél évre 2 frt negyed évre 1 frt. Egyes számára 10 kr

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Fetelős szerkesztő és lap tulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó: Papp György, Gyulafehérvár

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda
Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

Halottak napján.

Az örökké zajongó, derült városok oldalán csendesesen meghúzódik az enyészetnek körül árkolt, siralmas tanyája: a temető. Esztendőn át kevesen bolygatják meg ott a komor egyhangúságot, de ilyenkor, a halottak közös emlékére szentelt napon át csak úgy tolong a sok gyászoló és kíváncsi nép a sirok között. A mécsesek lángja sűrűn lobog mindenfelé s a virágok nehéz illata szinte elbódítja a sokaságot. . . . Magasztos érzést kelt bennünk, mindnyájunkban ez a kegyeletes megemlékezés! Ezt látván, bizonyos erkölcsi megnyugtatót éreztünk mi élők, hogy tudni illik még sem oly rideg, nem oly kegyetlen a halál, milyenek a félelem festi nekünk, mert ime, visszahagyott szeretteink évenként legalább egyszer kijönnek hozzánk, hogy feldiszipálják nyugvó helyünket s a részvét őszinte könyűit hullassák érettségünk. Jól esik azt most életünkben tudnunk s így a halál pillanata is könnyebben elviselhető lesz reánk nézve.

Mert a halál bizonyos; az elmúlás nem kérik. A halál nem ismer protekciót. A világ tényezői, a koronás királyok, de egyáltalán a mankón biczegő koldusok is idővel por és hamuvá lesznek. Van tehát mégis egyenlőség ezen a földön, de ezt az egyenlőséget ember és ember között csak itt látni meg a maga valóságában: a sirdombok alatt. A temető külső képe azonban ismét mást mutat. Az emberi hiúság és hivalkodás itt is meglátszik lépten-nyomon, sőt ta-

lán élesebben és feltűnőbben, mint bárhol másutt. A ki fizet, annak csontjai fölé raknak egy égbetörő obeliszket, a melyen néhány forintért századokra szóló dicsőítést és ki ékes ritmusokban a kőtaragó. Amott a távolban nyugszik egy hazájáért elvérzett hazafi; korhadtt fakeszt hirdeti, hogy nincs utódja s ha van, nincs részvét, ha az is van, — nincs pénz. Emitt didergő szegény özvegy asszony gyújtja meg a sirdombba szúrt négy gyertyát, a minek az áráért kis gyermekek éheznek otthon, de mit tegyen? éhes és imádkozik. . .

Amott pedig egy mezitlábos, éhező fiúcska borul az apa sírjára, — nem világít a viaszgyertya, hisz az apát kifosztották vagyonából s a sírba kergették. A világ pedig meg van magával elégedve, kaczag, mulat, sir és kesereg. — A hogy épen jön!

A temető csillog az ezernyi gyertyafénytől, hullámszik benne a sok kíváncsi nép, gyászfátyolkat lenget a komor őszi szellő. Egy-egy helyen összecsoportosulnak. Ott bizonyosan a hazafiság gyászszószóját szúrták a földbe. Ott elhangzik a dörgő szó az elhunytak felett, hol a szónok azt igyekszik bebizonyítani, feltámadunk! A hol az a zászló megállapodik ott nemzeti hősök, hazájukért elhalt mártírok nyugoszszák ott dicső, örök álmot. Elhangzik felettük a szó: Ha százszor meghalunk is, hozzátok képest még sem leszünk halottak; — ha százszor élünk is, a ti halhatatlan lelketeket nem éljük túl. Ti nem fogtok feltámadni, mert hisz ti éltek, köztünk éltek! . . .

Hadd lobogjon a gyertyafény, hadd hulljanak az igaz szív drága könnyei, igen-igen sok embernek édesen esik, igen-igen sok ember szunyadó lelkiismeretének felzavarására szükséges ez az emlékezés! A memento mori!

Nemzetem, a gyászfátyolról jusson eszedbe a háromszínű lobogó, mert hisz a reményző old cseréggel homlokukon harczoltak ők, liliumfehér ártatlansággal kerültek a martíromság golgotájára és szemfedelük a kiszökelt piros vér volt. Ezek az emlékek, ezek a sirok mind azt hirdetik, hogy mi nem haltunk meg, mi csak alszunk s jövőidő, midőn majd még egyszer feltámadunk.

Memento mori!

Gyulafehérvárt, 1899. nov. 2-án.

Emlékezzél a halálra, halandó, ki jókedvű vagy, és ki örvendesz az életnek. Mert a halál eljön, az biztos; biztosabb, mint hogy az az öröm, a mit vársz, be fog következni. A halál irgalmatlan, de igazságos, egyenlően bánik el gazdaggal és szegénnyel, előkelővel és nyomorulttal. Megállítja a vért az ereken, a szív dobogását megszünteti, a szem megtörik . . . az emberből élettelen test lesz, holttestem. Ez a nagy mysterium, melyen emberi ész gondolkozik, a mióta csak egyáltalában létezik a halál. Mit jelent az: meghalni. — Elpusztulni? Megsemmisülni? — Nem. Semmivé nem lehet tenni anyagot. A holttestem belekerül a földbe, bomlásnak indul, vegyi alkotórészei másképpen csoportosulva új anyagokat alkotnak, az oldhatókat feloldja a víz, széjjel oszlanak a talajban, idővel az eredeti helyen csak a kilúgozott, pusztá csontok maradnak. Hát ez a vég? Hogy az emberből talajképző vegyületek alakulnak, melyeket a növények táplálékul használnak, hogy

nalomra méltósága, a gazdagság suhogó selyme és a szegénység tépett rongya, a dicsőség fölkenete és a közönap élet elveszett ismeretlenje, mind ide jutnak sorban egymás mellé. Az örök kéz összekeveri hamvait a halálban.

S mintha e megrázó hangot hallanánk, a költő szavait: „Kevély ember miben kevélykedel?” Oh, ha összeszednénk a csontokat, melyeket az enyészet angyla ott hagyott, megdöbbenne szívünk. Nem tudnánk megkülönböztetni, melyik a hatalmasnak, melyik a szegénynek, melyik a bölcsnek, bolondnak, jöltevének, tolvajnak keze. E szemgödrökben löveltek ki hajdan a gyűlölség lángjai s e szemgödrökben ragyogott hajdan a pillantások bájló tüze. A sír az egyenlőség, nyugalom, csend, béke országa . . .

Az önzés, fénytűzés küllőben már ide is belőpódzott. Hull a könyűk árja, de kevés az igazi gyöngy. Az a gyermek, ki kopott ruhájában, utolsó fillérén vett gyertyája mellett zokog keblét reszkető hangokat, nem színelhet hamis fájdalmat anyja sírján. Ott a temető szélén egy kis sirhalmon fekete ruhában egy nő borul a hantokra, s míg ott zokog soká-soká, nem érezve hideget, nem hallva senkit és semmit, két árva gyermek ártatlanul ébresztgeti s kenyerért kiált. A nő hallgat s tovább zokog s keblére öleli gyermekét. Arra megy egy tisztos öreg úr s pénzt eszszat a kis lányka kötétyébe. Mi élteti itt a sziveket? A szánalom és szenvedés.

Amott egy apa kiált örülteként lánya után s meg is találja egy síron. A leány felsikolt, szívéhez kap s lerogyik a földre. Szomorú története van. Jömodu iparos leánya volt s atyjának segédje megszerette, eljegyezte. De a leánynak kevés volt az az egyszerű ember, többre vágyott. Egy gazdag naplopónak pedig elég volt a szegény iparos leánya. Az esküvő előtti napon véget vetett életének a jegyes ifjú.

T Á R C S A

Hallottak napján.

Irta: Marossy László.

Őszre válik a kikelet, nem zengi dalát a mező csalóánya, hull a fákról a sárguló levél, ide-oda dobja a szél, mint a bánatos szívet, s hullatja, ejti az ég is a sötét felhőből keserű könyvét utána. Haldoklik a természet, panasz minden, a mi él. Hónapokon keresztül millió kézzel szórta a virágot, meleg fényt, a szántóföldek és fák gyümölcseit; most az elégtelenség mosolyával hajítja le fejét hosszú, dermedt álmora.

Nem ragyog, nem enyelg már a lenge napsugár, déresipte pázsitok, sűrűlő őszi szél, ködben uszó tájak, arcunkhoz csapkodó apró szemű eső hirdetik a — halált. S a kedélyre is mély hatással van az a szomorú idő s az őszi szél komor zúgásába belevegytül egy-egy fájdalmas sóhaj . . . Szomorú, ténseges ünnepe van a temetőnek is, melyhez oly jól illik a természet gyásza. Halottak napja. A világ minden évben megmutatja legalább egyszer, hogy nem feledékeny s a halottak csendes honát zajjal tölti meg, egyszerű hantjait feldiszipáló lámpákkal, koszorúkkal, úgy a mint a báltermet szorás.

Fogatok robognak, gyalog nép siet ki a sirok felé s minden kézben egy gyopár koszorú, örökzöld füzér, egy viaszgyertya, imakönyv, s némely szemben egy-egy könyű is . . .

Kivándorlunk halottainkhoz, kik évről-évre szaporodnak oda künn. Némelyikünknek talán több a jó ismerőse ott, mint ide benn. A kikkel ifjúságunk álmait szövünk, legtöbbben már a néma hon lakói. A költők, kik lelkesítettek, a művészek, kik elragadtak, a mesterek, kiktől tanultunk, első ábrádjaink szép tárgyai majd mind e szomorú hantok alatt nyugosznak. Évről-évre

több kapocs köt e csendes hazához. Élő szív, mely forrón szeretne, tán nem marad felényi se. S egy napon csak arra ébredünk, hogy a sötét kapun túl, mely egykor borzalmunk tárgya volt, igen-igen sokan várnak reánk. E perctől kezdve megszépül előttünk a temető, s a néma bajos, ki átszállit a feneketlen mélységű vízen, nem rémkép többé, hanem jóltevő.

Hányan mennek ki ily hangulatban a sirok közé, hol a sokaság úgy zajong, mint a népiünnepe. De az ily kedélyeknek nem is e napra esik a halottak estéje. Csöndesebb napot választanak, mely nem a nap-tárba, hanem a szívbe van feljegyezve, mint régi emlék, mely mindig feltámad és életet kér.

Már messziről megható nézni, mily fénytengerben úszik az a hely, mely csak a szomorúságnak hazája. Olyan, mint egy világváros, mely milliárd gyertya s lámpa fényében tündöklék. Már messziről hallani a szomorú egyházi éneket a sirok között s a kapuban levő koldusok ajkain. Fény, pompa, hallgatás. Néma minden, csak néha türi félbe a csendet egy-egy kitörő, szívből jövő zokogás, vagy a halottért imádkozó mormolása . . .

Mindszentek estéjén a kíváncsiság és kegyelet, a fájdalom és időtöltés, a bánatos köny és vidor nevetés ügyszó van egymás karjain jönnek a kivilágított szent mezőre. Sokan borulnak fájdalommal a keresztekre, vagy a jeltelen balmokra, még többen vannak, kik kijöttek annak örülni, hogy még élnek.

De mind e zaj, fény, tolongás felett egy magas eszme lebeg. A mulandóság egész hatalma kapja meg lelkünket. Elgondoljuk, hogy azok, kik most itt némán nyugosznak, évek előtt szinte így jöttek ki, s azok, kik most itt tolongnak, nem sokára mind itt fognak nyugodni s poraik felett egy más nemzedék jár majd. Az, a ki irigyelt, s az, akit irigyeltek, a szépség hódító bája, ki mint hajnali rózsabimbó nyílt, kinnek keblén mint harmatesepp ragyogott a kellem és ártatlanság, ki mint a virág illatával elbódított, és a nyomorék szá-

azután közvetve vagy közvetlenül a növényekből az ember, valamelyik új nemzedék, eledele kerüljön ki?

Ez nagyon cinikus felfogás volna. És ha a mai tudomány be is tudja ezt nekünk bizonyítani apróra, hogy tényleg ez történik a halál után, jól van, hagyjuk ezt a tudományos fejtegetést a tudomány embereinek. Hiszen ők csak a testről tudnak beszélni. Hogy pedig a testen kívül még van az embernek más alkotórésze az bizonyos, a lelket, a nem anyagi létezését még a legpozitívabb tudomány sem tagadhatja. Kell, hogy lélek legyen, mert a nélkül a test életét, az ész és értelem működését lehetetlen volna magyarázni.

Ha tehát van lélek, hova lesz az a halálkor? Megsemmisül? Nem. A lélek ugyan nem anyag, melyet meg nem lehet semmisíteni, a lélek halhatatlan. És mit tesz az, hogy halhatatlan? Ha a lélek nem hal meg, távozik-e a testből, vagy hova kerül?

Ez a halál titka.

Hát az élet titka?

Az is csak ugyanaz. Tudjuk-e mi vajjon, hogy a ki él, honnan jött? — Anya szülte, fogja a tudomány válaszolni. De a lelke honnan került? Azt nem adta neki anyja, azzal nem is birt születése előtt és ime, most él és van lelke. Titokteljes a kezdet úgy mint a vég. És ezer éles elme, ezer philosophus hiába iparkodik megoldani a kérdést, a következtetések mindig egy „ha“-ban akadnak meg, az élet titka, a halál titka kifürkészhetlen, mert természeténél fogva lefolyásuk elvonja magát emlékezetünkben való megörökítés elől.

És így a tudomány tehetetlen ezekkel szemben.

A születendőnek akarata nem működik közbe, a mikor a világra jön; nem tudhatjuk, jutalom-e vagy büntetés az illető léleknek, hogy az új testben kell lakoznia haláláig. A halál pedig bekövetkezik, akár akarja az ember, akár nem, akár fél tőle, akár örvend neki. És senki sem tudja jutalom-e vagy büntetés az a léleknek, hogy elhagyja a testet.

A természet rendjét megszakítani nem lehet. A ki erőszakos halál vagy öngyilkosság által múlik ki, annak lelke sem a természet rendje ellen vált meg a testtől — bizonyosan úgy rendelte azt egy felsőbb hatalom: a természet, az Isten.

Igen, csak tagadjátok az Istent, ti tudományhősök! Tudom, hogy szívetek összeszorul és lelketekre teher nehezkeedik, a mikor ellene szónokoltok. Tudom, hogy hozzája fohászkodtok titkosa, magatok előtt is rejtgetve, hogy adjon nektek boldogságot és nyugalmat, hogy szabadítsa meg a gonosz támadásaitól. Tudom, ha nyomorúság környékezik, csak ő hozzá kiáltok fel, s ha rosszat cselekesztek, agyatok első felvillanása az Istennek képét világítja meg. És bár hangosan dicsékedtek bátorságotokkal, titkon remeg lelketek a féle-

Mi hozta most sirjához a leányt? A megbánás, a régi szerelem.

Ott a színes, játszi fényes lampionos sir fehér márvány kövénel is egy szép hölgy látható. Arcát még érdekesebbé teszi a lámpák színes lángfénye. Özvegy; férje alig pár hóval élte túl esküvőjüket. Elő-előveszi kendőjét letörölni könyeit, ha ugyan csillognak a fekete pillákon. Milyen érdekes! Szegény nő! — kiált talán fel valaki, — mily fiatal s már özvegy, boldogtalan, mily nagy fájdalma lehet . . .

Egy csinos fiatal ember tart feléje, köszönti, karon fogja s az özvegy sirt, férjét, temetőt, emléket felejtve kocsiába ül udvarlójával s elrohog.

Mi halt ki e nőből? A kegyelet, a szív, a szerelem.

Ne menjünk tovább! Ott a temető árkában vannak jeltelenül a gyilkosok tetemei. Ott nem ég gyertya, nem zokog, nem imádkozik senki . . . senki.

Lassankint elsötétül a temető. Elhallgat minden a nyugalom honában . . . A tűz szomorú ága ide-oda hajlik s bánatosan integet. Csend, nyugalom, béke.

„Olyan jó ott megpihenni, Odalenn már nem fáj semmi“.

Nem fáj semmi, minden megszűnik s hol lecsendesednek a földi zajos élet szélvészai és ronesolt hajóján tiki bejut ama kikötőbe, mely sok fáradságóak, szenvedésének, fájdalmának pihenőt ad.

Visszatérünk a mindennapi élet apró gondjai közé, a nyüzsgő városba, s az egész úgy tűnik fel előttünk, mintba egyébb se lett volna egy nagy illusztrációnál a „vanitatum vanitás“ sivár tanáchoz. Ugy tűnik fel az üres szív előtt. De a kik szeretnek, nemes eszméikért munkálkodnak, életüknek áldott nyomát iparkodnak hátrahagyni, a kik egy családi kör boldogságában örömmel érezik, hogy az életnek van folytatása is, azok nem fogják soha elfeledni, miként ha muló is az élet, de nem biábaláló. A sirokról csak azt fogjuk leolvasni, hogy a küzdelem, mely őket lelkesíti, nem szűnik meg a koporsójánál, átszáll másokra, kik nyomaikban haladnak tovább . . .

lemtől, hogy ő majd éreztetni fogja veletek bosszúálló haragját.

Természet — Isten . . . Hiszen ha úgy mondjátok, hogy nem az Isten rendelkezik a világban, hanem a természet, változtat-e az valamit a dolgon? Csak a név különböző, a melyen a legfelsőbb hatalmat megnevezitek.

Az örök rend pedig nem változik az által. Születnek emberek és meghalnak, az élet titka azonban továbbra is titok marad, a halálé nemkülönben. Születnek emberek és meghalnak, de a születendő nem tudja, mikor kerül e világra, a halandó nem sejtí, mikor hagyja el e világot. Ezért legyen nektek, élők, örökkön eszetekben, hogy a halál jön, jön biztosan, emlékeztetek rá vigságaitok közepe, és munkátokat a szerint végeztetek.

Sirassátok meg halottaitokat és mikor a temetőből hazatértek, maradjon eszetekben:

Memento mori.

~~~~~

I R O D A L O M.

* **Karácsonyra** és bármely más alkalomra igen ajánlatos ajándékkönyvek:

BÁTRAN ÉS HÍVEN.

Egy gárdatiszt emlékiratai XVI. Lajos svájci ezredéből.

Történeti regény két kötetben.

Irta SPILLMANN JÓZSEF S. J.

Két éve jelent meg fordításomban ugyane szerzőnek „**A woxindoni csodavirág**“ című két kötetes történeti regénye, melynek kelendőse az bizo iytja, hogy a magyar katolikus olvasóközönség nagyon szívesen fogadta. Azért határozom el, hogy a kedves elbeszélőnek e második, nagy szabású történeti regényét, a szerző és kiadó engedelmével, szintén lefordítom. A műről csak keveset kívánok mondani. Tárnya: a szerencsétlen XVI. Lajos, francia király, svájci gárdájának a fenségesség bajnok magaviselete a nagy francia forradalomban. A gárda, miként a történelem is bizonyítja, majdnem az utolsó emberig odaáldozta életét, hogy meg ne szegje a hűséget, melyet királyának és a kath. egyháznak fogadott. Halálukban a vértanúk dicső önfeláldozása újul meg. Keret gyanánt rendkívül érdekesen rajzolja a szerző magát a francia forradalmat Párisban és a vidéken, és a királyi család szomorú sorsát is. Előadásáról csak annyit mondhatok, hogy talán még bájosabb, mint „*A woxindoni csodavirág*“. — *Megjegyzem, hogy a mű eredetije, mely tavaly jelent meg, mindjárt ugyanazon ében két kiadást ért.*

A két kötet terjedelme 36 nyomtatott ív. Ara mindkét kötetnek, bérmentes szállítással, fűzve 2 frt 50 kr (9 saer.), egy díszes vászonkötésben 3 frt (11 saer.). Tíz példány után egy tiszteletpéldány. — *Inténiókat mindjárt felölthetek.*

A megrendeléseket, legcélszerűbben levelezőlapon, az alulírt névre kérem.

Temesvár (sem narium), 1899. október 26 án.

Kiváló tisztelettel

Patzner István, áldozár,

főgymn. tanár, a „Szt.-István-Társulat“
Tud. és Irod. osztályának tagja.

Szintén nálam kapható és kívánatra azonnal megküldetik a következő mű:

A Woxindoni Csodavirág. Történeti regény Stuart Mária utolsó évéből Irta Spillmann József, S. J. Fordította Perényi (Patzner) István. Két kötet, 527 lap. Ara fűzve 3 frt, egy díszes vászonkötésben 3 frt 50 kr.

* **Róma.** Az emberi történelem legnagyobb jelenetnek színhelyéről. emlékeinek legdusabb tárházáról jelent most meg egy szép magyar kötet. Hogy mi Róma, azt megérteni nem, azt csak érezni lehet. A ki valaha megállott a Forum épületeimdekai, oszlopfüredékei előtt, a ki szemlélte a Pantheonnak márványdíszéből kifosztottan is csodálatos, hatalmas tömegét, a ki belépett az ősi istenek kupolája alá, nyári este, midőn a hold besütött a magas bolt kerek nyílásán s kiteríté homályos fénypalástját a kőköszakón, melyeken valaha sarus lábak tapodtak, állatáldozatot vivén a szép testű isteneknek, — a ki előtt ott meglevenült a múlt: az, csak az érzéketi igazán Róma nagyságát. A ki látta a Colosseum rejtett terét, szédítően magas parkányait s látta ezt egy csodálatos történeti ihletés mámorában megnépesülni vadak és gladiatorok harszától, látta az újjongó, érdeklődő, izgatott arcokat a meg számlálhatatlan padsorokon, s elgondolta, hogy itt a föld mélyén egy eltemetett ősi világ alussza történetelen örök álmát, s a romok már egy másik ősi világ maradványai, s az oszlopon megpillantá a restauráltó pápa nevét, s a tavobbi odáig halál a modern Róma zivaját, látá a Szent Péter kupoláját, mely maga is 400 esztendő óta látott már: az, csak érezheti igazán Róma nagyságát. — Nápoly szebb, Firenze barátságosabb, Veneze csodálatosabb, de Róma a legnagyobb szerű város nemcsak Itáliában, hanem a föld kerekében. Földjében egy ősi berber-faj alussza örök siri álmát, fölöttök a klasszikus Róma rohamaz pompázik, az ősi bazilikák fölött emelkednek a pápaság császárkoronázó templomai, s közöttük zug az élet árja, tolong a királyi állam népe. Ez a város a föld teremtésétől kezdve maig mutatja az emberiség történetét, attól a kortól midőn a Monte Mario csúcsán még osztrigák tenyészték, maig, mikor a Péter templom kupolájában már csak a renaissance legnagyobb építési remekét csodálja az utazó angliusz. — Itt érezni legjobban, hogy az emberiség életében titkos közösség van, hogy mi egy f j fainak érezzük magunkat, s élünk Ádám-tól az utolsó eskimóig, ki még mohán tengetheti életét.

Erről a népről, ezekről az emlékekről kezd beszélni a Nagy-Képes Világtörténet 43. füzeté, melyben már a III. kötet szövegét veszi az olvasó. A harmadik kötetet dr. Geréb József írta. Az egész munkát szerkeszti Marezali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy-egy kötet ára díszes félbőr-kötésben 8 frt; fűzeteként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknl (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés után.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár, 1899. november 2.

— **Meghívó** gyulafehérvári róm. kath. főgymnasium új épületének felszentelésére, valamint az ezzel egybekötött Szent-Imre ünnepélyre. 1899. nov. 5. A felszentelést a székesegyházban 9 órakor szent-mise

előzi meg. A felszentelés kezdődik d. e. 11 órakor, melyet az új gymnasium tornacsarnokában nyomban követ a Szent-Imre ünnepély. D. u. 2 órakor a Hungária disztermében közös ebéd lesz. Egy teríték ára 3 frt 50 kr. A résztvenni kívánók szándékukat a gymnasium igazgatóságához jelentsék be. A Szent-Imre-ünnepély műsora: 1. Szent-Imre himnusz. Zsaskowszky Ferencz-től. Eneklí a gymn. ifjuság vegyeskara. 2. Új Otthon. Irta: Bálinth György gymn. tanár: Szavalja: Varkár Arthur, VIII. o. t. 3. Magyar Polonaise. Bihari János-tól. Előadja a főgymn. zenekara. 4. Megyek. Irta: Endródi S. Szavalja: Losonezy György VII. o. t. 5. Iskola megnyitásra Szövegét írta: Bálinth György. Dallamát szerző: Resch L. György. Előadja a gymn. ifjuság vegyeskara. 6. A gyermek álmai. Vachot Sándor-tól. Szavalja: Murza Tamás, III. o. t. 7. Szombathelyi Induló. Schädli-től: Előadja a gymn. zenekar. A gymn. tanári kar és ifjuság.

— **Athelyezés.** A hivatalos lap közli, hogy a helyi cs. és kir. katonai mérnök kar igazgatóját Wenczliket Csehországba helyezték át.

— **Színház.** Folyó hó 8-án érkezik városunkba Romvári Várady Lajos jó birnevű színtársulata és 9-én csütörtökön már meg is fogja kezdeni előadásainak sorozatát a Gésák című operettel. Bérleti előjegyzéseket Cirlea S. Péter ur főtéri üzletében lehet tenni, hol különben a nappali pénztár is lesz. Ajánljuk a derék társulatot a közönség meleg pártfogásába.

— **Katona hangverseny.** Szombaton nov. hó 4-én, mint minden hó 1-ső szombatján, az Európa szállodában, katonai hangverseny lesz, a következő érdekes zeneműsorról: 1) F. Wagner: „Heimkehr von der Übung“ Marsch. 2) Thomas: „Ouverture zur Oper: „Raymond.“ 3) C. Weinberger: „Im Paradies“ Walzer a. d. Optt: „Adam und Eva“ 4) Stigheli: „Isolina“ Flügelhorn. Solo. 5) Asch: „The British Patrol.“ 6) Jones Sidney: Potpourri a. d. Optt: „The Geisha.“ 7) Blaton: „Iréen“ Polka fre. 8) L. N. Král: „Musikalisches Füllhorn“ Potpourri 9) a) Blaton: „Két lánya volt“ Lied. (Flügelhorn-Solo.) b.) I. N. Král: „Per Post“ Concert-Polka. 10) Mazalik: „Rumänischer“ Marsch.

— **A helyi cs. és kir. katonai parancsnokság** úgy látszik a polgári jogokat tiszteletben nem tartja. Alig pár hete zárta el a várkörűi gyalog utakat a város lakosai elől, holott erre már az ősidők óta fennállt szolgalmi jog miatt sem volt joga, most már a vár ó dalán lévő mindkét forrást (sipotot) őrizteti fegyveres katonákkal, kik a város lakóit a legszigorabb módon utasítják vissza. — A várparancsnok nem tudja, hogy itt Ausztriának nincs birtoka, azt sem tudja, hogy a már évszázadok óta ültő gyakorlat bizonyos jogot adott a város lakóinak a sipot viz használatához, végül talán azzal sines tisztábi, hogy a várterület nem tisztán kinasári tulajdon, szóval rendelkezései törvénybe ütköznek. Ugyanakkor a megyei alispánt és a város polgármesterét, kik hivatalos teendőik végzéseért a vár területen lévő gyalogösvényen haladtak, utjukban fegyveres örök tartóztatták fel. Ez már több a többnél; — ez ideig a várparancsnokság, ha egy eset előfordult, folyton a paraszt katonákra hárította, s így félreértésből eredetnek mondotta kíváncsiak vagyunk most, ha valjon mivel fog ment-gelezní? Talán nem tudja a várparancsnok ur, hogy az egész várterület, kivéve a magánbirtokokat a m. kir. áll.-mkinestár tulajdonát képezi? vagy talán nem bir tudomásával annak, hogy az ezen, valamint bármely területen lévő utak a közhasználatra vannak szána és azok használatától senkit eltiltania nem szabad? — Végül azt hisszük, hogy nincs tisztába először önmagával, másodszor mint katona a joggal s így nem tudva ad oly rendeletet ki, mely sérelmes. — Kíváncsiak vagyunk meddig tart ez. — Ez ideig a város polgársága és a katonaság között a legjobb viszony állott fenn, a város polgársága folyton törekedett azon jó viszonyt fenntartani, s valóban nem szeretnők, ha az ily intézkedések azt bármi kevés mértékben megrognának, már pedig attól lehet tartani, hogy ha újból ismétlődik, oly ténre lesz az ügy terelve, a mely nagyobb mérvű kelemetlenséget fog előidézni, — a mi nem ohajtandó. Az alispán ez ügyben még az nap távirati jelentést küldött a belügyminiszterhez, s így várjuk az ez iránybani döntést.

— **Erdélyiek találkozó helye.** Mint értesülünk Lantos közkedvelt és ismert vendéglős Budapest Dalszínház utca 8 szám alatt (A m. kir. Opera mellett) fényesen berendezett erdélyi vendéglőt nyitott. Erdély egyik legkitűnőbb szakácsnéja készíti naponta a legjobb erdélyi ételeket és különlegességeket, borai pedig kizárólag Teutsch B. József esász. és kir. udvari szőlítő segesvári pincészeteiből valók. Az árak rendkívül olcsók, s a kiszolgálása a lehető legpontosabb. A ki Budapestre utazik, ne mulassza el ezen gyönyörű éttermet meglátogatni.

— **Intés.** Minden lebető óvintézkedések daczára is megtörténhetik, hogy a villamos világítás áramvezető drótjához itt vagy ott valaki hozzáférhet s azt megérintheti. Az ilyen villamos áramvezető drótnak megérintése olyan hatással lehet az illetőre, mint a villámcsapás; halálát okozhatja. Óvakodjék tehát mindenki a saját érdekében a villamos világítás áramvezető drótjának és pedig úgy a kifeszített, mint a netalán elszakadva lefüggő drótoknak megérintésétől; és tanítsa ki ez iránt minden szülő, gyám és tanító a gondozására bizott gyermeket s minden iparos az inasait.

V e r e s s, kir. aljbiró.

Igen czélszerű utazásoknál.
Nélkülözhetetlen már rövid használat után.
Közegészségügyi hatóságoktól megvizsgálva
(Bizonylat Bécs, 1887. július 3.)

Kalodont

Elismert legjobb
FOGTISZTÍTÓ SZER,

A száj kiöblítése csupán fog- vagy szájjal nem
elegendő a fogak teljes megtisztításához. E czélra
okvetlenül **fogtisztító szer** haszná'ata szükséges
Mindenütt kapható.

Hirdetmény.

Tővisi Abrahám Józsefné csődtö-
megéhez tartozó ingóságokat és kün levő kö-
veteléseket alólirt tömeggondnok a csődválaszt-
mány felhatalmazása alapján az alábbi feltételek
mellett ajánlati verseny útján kívánja értékesíteni.

1) Eladás tárgyát képezik: a.) a csődeltár
1—17 tétele alatt felvett, 191 frtra becsült,
Csáklya községében levő 190. szám alatti belső
telken elhelyezett, nagyobb részt hordókból,
b.) a csődeltár 18—40 tétele alatt felvett
388 frt 90 kr-ra becsült, Felgyógy község 117.
számu belsőségben elhelyezett, nagyobb részt
szintén hordókból, c.) a tömeggondnok által az
Erber Imre nagyváradi cég által vagyonbukott
ellen megtartott árverés után megmaradt tárgyak-
ról készített leltár 1—347 tétele alatt felvett,
vagyonbukott tővisi üzlethelyisége és belsőtelkén
elhelyezett, 456 frt 39 kr-ra becsült üzleti áruk
és gazdasági felszerelésekből álló ingóságok és
d.) a csődeltár 960—966. 969—977. 979. 980.
982. 983. 986. 988. 991—994. 996—1004.
1006. 1008. 1009. 1011. 1013—1035. 1037.
1039.—1043. 1047.—1056. 1058. 1070. 1073.
1076. 1077—1080. 1082. 1084—1093 tétele
alatt felvett 373 frt 46 krt kitevő követelések.

2) A csődválasztmány az eladás tárgya ingó-
ságoknak mennyisége, minősége, becsértéke, vala-
mint a kün levő követelések valódisága, fenállása
és felhajthatósága tekintetében szavatosságot nem
vállal.

3) Az ajánlatok legkésőbb 1899. évi
november hó 15. napján déli 12 óráig
nyújtandók be Dr. Jeney Elek n.-enyedi
ügyvéd mint tömeggondnokhoz a meg-
ajánlott vételár összegi 10%-a mint bánatpénzzel
ellátva és lepecsételve. Az ajánlatokban kiteendő,
hogy ajánlattevő a megállapított feltételeket ismeri
és azoknak magát aláveti.

4) Tömeggondnok legkésőbb f. év november
hó 20-ig az ajánlatok felett szabadon dönt s jogában
álland, hogy azok közül akár egyet se fogadjon
el, — de azon ajánlattevő, kinek ajánlatát el-
fogadja, köteles a bánatpénzen felüli vételárt az
elfogadásról való értesítés vétele napjától 24 óra
alatt tömeggondnoknak kifizetni s a megvett
tárgyakat 8 nap alatt elvitetni vagy azok tekin-
tetében, a helyiségek tulajdonosaival kiegyezni.

5) Azon esetben ha a vevő a 4 pontban irt
feltételeknek meg nem felelne, bánat pénzt el-
veszti s felelős lesz minden kárért, különösen
azon különbözetért is, mely az általa ígért és az
újabb versenyen megajánlandó ár között fog
lenni.

6) Az elfogadott ajánlathoz csatolt bánatpénz
visszatartatik, az el nem fogadott ajánlatok bán-
atpénzei visszaadtnak.

7) Ajánlatok az 1) pont a), b), c), és d)
alpontok alatti csoportokra külön is tehetők.

8) A csődeltár Gyulafehérvárt a kir. tör-
vényszéknél, Nagy-Enyeden alólírott tömeggond-
noknál a hivatalos órák alatt megtekinthető

9) Az eladandó tárgyak megmutatása végett
tömeggondnok csakis költségei előlegezése mel-
lett száll ki.

Nagy-Enyeden, 1899. október hó 25-én

Dr. Jeney Elek,
tömeggondnok.

Legnagyobb nyeremény
legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény
J E G Y Z É K E.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben.

1.000,000 korona
A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

Az ötödik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára is
mét kezdődik és

100,000 sorsjegyre **50,000 nyeremény**
újbol

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes
sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, int már általánosan is-
meretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 ko-
ronát sorsolnak ki biztosan A legnagyobb nyeremény leg-
szerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sors je-
gyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész	I. o. eredeti sorsjegyet	6—
" fél	" " " "	3—
" negyed	" " " "	150
" nyolczad	" " " "	—75

küldünk szét utánvéttel vagy a pénz előleges be-
küldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hi-
vatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtala-
nul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kor-
mány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és
azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a **rendelményeket** mielőbb, legkésőbb
azonban

f. é. november hó 16. és 17-ig

mely napon a huzás van

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói

Budapest, V., Váci-körut 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki tisztelt
vevőinknek; rövid idő alatt egy és fél mil-
lió koronánál többet.

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és társa uraknak Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezet-
együtt küldeni.

Az összeget frt utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm A nem tetsző törlendő.

Pontos czim.

SEIDNER MIKLÓS

soborsini márvány, mész és homokkő fióktelepe

GYULAFEHÉRVÁRT. Széchenyi-ut 121 sz.

Ajánlja legszebb kivitelű színes MÁRVÁNY SÍRKÖVEIT

olcsó árban.

Ugyanott kőfaragó munkálatok és legkitünőbb soborsini fali-mész
szállítása elvállaltatik.

Nyom Papp Györgynél Gyulafehérvár.